

Vredni sortimenti listavcev niso pomembni zgolj zaradi visokih doseženih cen na trgu, ampak tudi zaradi zagotavljanja vrstne pestrosti in večje stabilnosti gozdov

Že trinajsto leto zapored so se v Slovenj Gradcu zbrali prodajalci in kupci vrednejšega lesa. Dražba je dobrodošlo nasprotje trenutno »prepogostim« sanitarnim sečnjam, katerih rezultat so ogromne količine razvrednotenega lesa. Podobno kot v prejšnjih letih je bilo tudi tokrat največje zanimanje po hlodovini hrasta, macesna, javorja in oreha. Na dražbah lesa so navadno izpostavljene visoke cene, a hkrati se je treba zavedati, da so potrebna desetletja za nastanek takega dragocenega lesa. Nekatera drevesa z visokokakovostnim lesom so verjetno zrasla naključno, gozdarji pa verjamejo tudi, da je večina posledica dolgoletnega načrtnega in strokovnega sodelovanja med lastniki gozdov in gozdarskimi strokovnjaki. Pri vzgoji kakovostnih sortimentov je ključna prava izbira drevesne vrste in njenega optimalnega rastišča ter kasneje pravilno izvedena nega in z redčenjem prenos prirastka na tako imenovane izbrance oz. najbolj kakovostna drevesa. Naloga naslednje generacije lastnikov in gozdarjev pa je prepoznati taka izbrana drevesa in jih namesto na navadne žage usmeriti na tovrstne licitacije. Na licitaciji na Koroškem je vsako leto več hlodov, kar kaže na velik potencial slovenskih gozdov. Truditi se moramo, da ne bomo samo poželi dobrega dela prejšnjih generacij, ampak da zanamcem zagotovimo v gozdu vsaj toliko ali še več novih kosov vrednejših dreves.

Na licitaciji so se kupci ponovno zanimali tudi za kakovostne sortimente sadnih vrst, kot so hruške, jabolane in slive. Žal se še dandanes prepogosto zgodi, da po obnovi visokodebelnih sadovnjakov večina lesa konča v domači peči, namesto pri mizarskih mojstrih. Zaradi reliefnih značilnosti Slovenije je glede tega še veliko možnosti. Drevesno-pašni podsistemi ali visokodebelni sadovnjaki so zanimivi za območja, ki ne omogočajo intenzivnega kmetijstva. Lahko pa na takih površinah sočasno potekata paša drobnice ali avtohtone pasme domačega goveda ter vzgoja visokodebelnih sadnih dreves, katerih les bo po obnovi zanimiv za »butične« lesene izdelke.

Pomlad je pred vrati in kmalu se bodo olistale vse domače in hkrati tudi tujerodne rastlinske vrste. V tej številki predstavljamo invazivno tujerodno vrsto kudzu, ki so jo leta 2018 odkrili na dveh lokacijah na Primorskem. Za svojo rast potrebuje oporo in je podobna fižolu, vendar lahko na dan zraste tudi do 25 cm in tako preraste številne avtohtone vrste.

Tokratni znanstveni prispevek ponuja razmislek o optimizaciji v gozdu redno izkrčenih površin zaradi daljnovidnih presekov. Glede na Zakon o gozdovih te površine spadajo v kategorijo druga gozdna zemljišča. Zaradi nevarnosti poškodb žic je treba na vsake toliko let znotraj določenega koridorja posekati vsa drevesa. Če bi širino koridorja prilagajali glede na reliefne značilnosti in poves žic, bi lahko za gojenje vrednejšega lesa pridobili dodatne površine gozdov.

Dr. Mitja SKUDNIK